



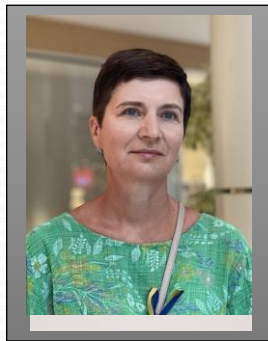
СИЛАБУС

навчальної дисципліни (вибіркова) НОРМОТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ

Обсяг освітнього компоненту (кредитів/годин) 3 кредити/90 годин

Освітня програма «Правоохоронна діяльність»
першого рівня вищої освіти
Спеціальність – 262 Правоохоронна діяльність

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА



Саміло Ганна Олегівна, доцент кафедри «Конституційне, адміністративне та трудове право» юридичного факультету, кандидат юридичних наук, доцент

Контактна інформація:

- номер телефону 0504800851;
- e-mail samiloann@gmail.com;
- навчальний корпус 4 та номер аудиторії 390a

Час і місце проведення консультацій:

Згідно з графіком консультацій –
<https://zp.edu.ua/yurydychnyy-fakultet>

ОПИС КУРСУ

Розвиток суспільних відносин відбувається у межах визнання та гарантування основних прав та свобод людини і громадянина, визнання та застосування фундаментальних демократичних принципів, розмежування владних повноважень та інших. Правова сфера суспільства постійно оновлюється, приймаються нові законодавчі акти, вносяться зміни до діючих нормативно-правових актів, здійснюється систематизація нормативного матеріалу. Все це потребує використання засобів нормотворчої техніки як різновиду юридичної техніки. Саме дисципліна «Нормотворча діяльність» дає можливість правильно зрозуміти сутність нормотворчої техніки та правотворчості, а потім використовувати ці знання при роботі з юридичними документами, дозволяє створювати якісні нормативно-правові та індивідуально-правові акти. Завдяки знанням нормативної техніки



відбувається поєднання розуміння та реалізації норм права, що впливає на стан законності у державі. Дана дисципліна сприяє вирішенню деяких проблем недосконалості сучасної правової системи України, а саме: множинність та неузгодженість актів законодавства; недоліки юридичної техніки; низький рівень правової культури українського суспільства та інші.

МЕТА, КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

1. Метою навчальної дисципліни «Нормотворча діяльність» є формування у студентів як майбутніх висококваліфікованих спеціалістів необхідного базису знань і практичних навичок щодо нормотворчості як окремого виду юридичної діяльності, формування уявлення про місце нормотворчої техніки у правотворчій, правозастосовній та інтерпретаційній діяльності; вдосконалення та поглиблення знань про поняття, особливості, види юридичних документів; отримання знань стосовно техніко-юридичних прийомів і засобів та навичок їх використання при роботі з юридичними документами з метою чіткого і результативного їх застосування у подальшій діяльності.

2. Компетентності та результати навчання, формування яких забезпечує вивчення дисципліни.

Інтегральна компетентність:

здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері правоохоронної діяльності.

Загальні компетентності:

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК8. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку права, його місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

Фахові компетентності:

СК1. Усвідомлення функцій держави у сфері правоохоронної діяльності, способів та механізмів реалізації цих функцій.

СК3. Здатність до критичного мислення та системного аналізу правових явищ.

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацювати, аналізувати та узагальнювати правову інформацію з різних джерел.



СК5. Здатність визначати придатні для юридичного аналізу факти, систематизувати одержані результати, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК6. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

Програмні результати навчання:

РН3. Розуміти та професійно застосовувати понятійний апарат права та правоохоронної діяльності.

РН4. Формулювати і перевіряти гіпотези, виокремлювати юридично значущі факти, виявляти причинно-наслідкові зв'язки в діях і явищах для прийняття оптимального рішення в конкретних ситуаціях.

РН8. Здійснювати пошук інформації у доступних джерелах, аналізувати і оцінювати її для повного та всебічного встановлення обставин, необхідних для виконання професійних завдань.

РН10. Виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

РН14. Здійснювати пошук та аналіз новітньої інформації у сфері правоохоронної діяльності, мати навички саморозвитку та самоосвіти протягом життя, підвищення професійної майстерності, вивчення та використання передового досвіду у сфері правоохоронної діяльності.

ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Програма вивчення навчальної дисципліни «Нормотворча діяльність» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів зі спеціальності 262 – «Правоохоронна діяльність». Навчальна дисципліна «Нормотворча діяльність» покликана вдосконалити та поглибити знання студентів про поняття, особливості, види юридичних документів, правила та засоби юридичної техніки, сформувані вміння і навички щодо роботи з юридичними документами, укладання та редагування управлінських, кадрових, процесуальних документів. Знання та правильне застосування засобів, правил і прийомів нормотворчої техніки дозволяє створювати грамотні, якісно оформлені нормативно-правові та індивідуальні акти, що є незамінним атрибутом сучасної професійної діяльності юриста. Вивчення предмету «Нормотворча діяльність» передбачає наявність базових знань з теорії держави і права, філософії права, міжнародного права, європейського права, галузевих юридичних наук, а також навиків у тлумаченні та реалізації права. Вивчення предмету «Нормотворча діяльність» необхідне для формування навиків вирішення професійних завдань діяльності, пов'язаних з укладанням нормативно-правових та індивідуальних актів.

ПЕРЕЛІК ТЕМ (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1 – Загальний тематичний план аудиторної роботи

№ тижня	Назва теми	Форми організації	Кількість годин
----------------	-------------------	--------------------------	------------------------



		навчання	
1.	Правове регулювання суспільних відносин як вид соціального регулювання. Правове регулювання суспільних відносин і нормотворча діяльність	Лекція	2
2,3	Правова нормотворча діяльність як вид юридичної діяльності	Лекція та семінарське заняття	2/2
4.	Нормативно-правовий акт як основна форма права	Семінарське заняття	2
5.	Нормотворча юридична техніка	Лекція	2
6.	Особливості законодавчого процесу	Лекція	2
7.	Експертиза нормативно-правових актів	Лекція та семінарське заняття	2/2
8,9.	Адаптація законодавства України до законодавства Європейського Союзу	Семінарське заняття	2
10,11	Правозастосування як спосіб реалізації норм права	Лекція та семінарське заняття	2/2



12,13.	Підзаконна нормотворчість: поняття, ознаки, види	Лекція та семінарське заняття	2/2
14.	Локальна нормотворчість як особливий вид підзаконної нормотворчості	Семінарське заняття	2



САМОСТІЙНА РОБОТА

Опанування питань відповідно до методичних вказівок до самостійної роботи з навчальної дисципліни з наступних тем:

Правове регулювання суспільних відносин як вид соціального регулювання. Правове регулювання суспільних відносин і нормотворча діяльність – 5 годин

Правова нормотворча діяльність як вид юридичної діяльності –5 годин

Нормативно-правовий акт як основна форма права – 5 годин

Нормотворча юридична техніка –5 годин

Особливості законодавчого процесу –5 годин

Експертиза нормативно-правових актів –5 годин

Адаптація законодавства України до законодавства Європейського Союзу – 5 годин

Правозастосування як спосіб реалізації норм права – 5 годин

Підзаконна нормотворчість: поняття, ознаки, види – 5 годин

Локальна нормотворчість як особливий вид підзаконної нормотворчості – 5 годин

Індивідуальне завдання – 12 год.

Консультативна допомога – 2 год. на академічну групу.

Контрольні заходи: іспит.

Консультативна допомога здобувачу вищої освіти надається у таких формах:

– особиста зустріч викладача і здобувача вищої освіти за графіком консультацій <https://zp.edu.ua/kafedra-kryminalnogo-cyvilnogo-ta-mizhnarodnogo-prava> (не менш ніж 2 години на тиждень або за попередньою домовленістю);

– відеоконференція на платформі zoom (особиста або колективна) (один раз на 2 тижні);

– листування за допомогою електронної пошти samiloann@gmail.com (у форматі 24/7 кожного дня);

– відеозустріч, аудіоспілкування або повідомлення у сервісі Telegram (за графіком консультацій викладача);

– спілкування по телефону (за графіком консультацій викладача).



РЕКОМЕНДОВАНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ ДЖЕРЕЛА

Навчально-методичні розробки:

1. Силабус навчальної дисципліни «Нормотворча діяльність» для здобувачів вищої освіти спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» / Укл. Г. О. Саміло. – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2024. – 10 с.
2. Тексти (конспект) лекцій з дисципліни «Нормотворча діяльність» для здобувачів вищої освіти спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» / Укл. Г. О. Саміло. – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2024. – 120 с.
2. Робоча програма з дисципліни «Нормотворча діяльність» для здобувачів вищої освіти спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» / Укл. Г. О. Саміло. – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2024. – 20 с.
3. Методичні вказівки до семінарських занять з дисципліни «Нормотворча діяльність» для здобувачів вищої освіти спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» усіх форм навчання / Укл. Г. О. Саміло. – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2024. – 60 с.
4. Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни «Нормотворча діяльність» для здобувачів вищої освіти спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» усіх форм навчання / Укл. Г. О. Саміло. – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2024. – 55 с.
5. Методичні вказівки до виконання контрольної роботи з дисципліни «Нормотворча діяльність» для здобувачів вищої освіти спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» заочної форми навчання / Укл. Г. О. Саміло. – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2024. – 34 с.

Літературні джерела:

1. Бобровник С. В. Загальна теорія права. Нормативний курс. – К.: Юрінком-Інтер, 2023. – 596 с.
2. Загальна теорія права: Підручник / За заг. ред. М.І. Козюбри. – К.: Ваіте, 2015. – 392 с.
3. Кельман М. С., Стратонов В. М. Теорія держави і права. Підручник. – Київ: Гельветика, 2020. – 724 с.
4. Крестовська Н. М., Матвеева Л. Г. Теорія держави і права. Підручник. – Київ: Юрінком Інтер, 2023. – 584 с.
5. Машков А. Д. Теорія держави і права. Підручник. – Київ: Алерта, 2024. – 452 с.
6. Петришин О. В. Теорія держави і права. Підручник. – Київ: Право, 2021. – 568 с.
7. Саміло Г. О. Теорія держави і права: Навчальний посібник. – Запоріжжя: Просвіта, 2010. – 348 с.
8. Саміло Г. О. Актуальні проблеми теорії права: Навчальний посібник. – Запоріжжя: Просвіта, 2014. – 216 с.



9. Скакун О.Ф. Теорія держави і права : підруч. для студ. вищ. навч. закл. – К. : Алерта, 2021. – 528 с.

10. Теорія держави і права : навч. посіб. / [С. К. Бостан та ін.]. – К. : Академія, 2013. – 346 с.

11. Теорія держави і права. Практикум. Тести. – К. : Юрінком-Інтер, 2022. – 584 с.

12. Теорія держави і права в тестових завданнях : навч. посіб. / Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ ; [уклад.: Наливайко Л. Р. та ін.] ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. Наливайко Л. Р. - Дніпропетровськ : Середняк Т. – К., 2014. – 357 с.

13. Тополевський Р. Б. Теорія держави і права: навчальний посібник / Тополевський Р. Б., Федіна Н. В. – Львів : ЛьвДУВС, 2020. – 268 с.

ОЦІНЮВАННЯ

Метод навчання – взаємопов'язана діяльність викладача та студента, спрямована на засвоєння аспірантами системи знань, набуття умінь і навичок, їх виховання і загальний розвиток. Метод навчання є способом керівництва пізнавальною діяльністю аспірантів, що має виконувати три функції: навчальну, виховну та наукову.

Пояснювально-ілюстративний метод або інформаційно-рецептивний. Студенти

залишаються в межах репродуктивного (відтворюючого) мислення. Цей метод знаходить широке застосування для передачі великого масиву інформації.

Репродуктивний метод. Діяльність студентів носить алгоритмічний характер, тобто виконується за інструкціями, приписами, правилами в аналогічних, подібних з показаним зразком ситуаціях. Організовується діяльність аспірантів за кількаразовим відтворенням засвоєваних знань. Для цього використовуються різноманітні вправи, практичні завдання, програмований контроль, різні форми самоконтролю. Застосовується у взаємозв'язку з інформаційно-рецептивним методом (який передуює репродуктивному).

Метод проблемного викладу. Науково-педагогічний працівник до викладу матеріалу ставить проблему, формулює пізнавальне завдання на основі різних джерел і засобів. Показує спосіб вирішення поставленого завдання. Спосіб досягнення мети – розкриття системи доказів, порівняння точок зору, різних підходів. Студенти

співучасниками наукового пошуку, не тільки сприймають, усвідомлюють і запам'ятовують, а й стежать за логікою доказів, за рухом думки науково-педагогічного працівника.

Частково-пошуковий, або евристичний, метод. Полягає в організації активного пошуку рішення висунутих у навчанні (або



сформульованих самостійно)

контролюється

педагогом або самими аспірант

комп'ютерними) і навчальними посібниками. Метод дозволяє активізувати мислення, викликати зацікавленість до пізнання на семінарах і колоквиумах.

Дослідницький метод. Проводиться аналіз матеріалу, постановки проблем і завдань і короткого усного або письмового інструктажу. Студенти

виміри, виконують інші дії пошукового характеру. Завдання, які виконуються з використанням дослідницького методу, повинні містити в собі всі елементи самостійного дослідницького процесу (постановку завдання, обґрунтування, припущення, пошук відповідних джерел необхідної інформації, процес розв'язання завдання). У цьому методі найбільш повно проявляються ініціатива, самостійність, творчий пошук у дослідницькій діяльності. Навчальна робота безпосередньо переростає в наукове дослідження.

Дискусійні методи.

навіть перебільшення протиріч в обговор

виховання.

Метод моделювання. Моделювання педагогічних ситуацій – це створення таких ситуацій-моделей, де реальні об'єкти замінюються символами і взаємовідносини між учасниками діяльності складаються не природно, а організовані спеціально під керівництвом викладача, тобто штучно.

Метод дистанційного навчання. Підготовка презентацій, самостійне опрацювання відеолекцій, виконання тестових завдань.

Екзамен – як засіб визначення рівня змісту узагальнених знань студентів за весь період навчання з дисципліни, вміння застосовувати їх у тій чи іншій сфері практичній діяльності.

10. Критерії оцінювання результатів навчання

Поточна аудиторна та самостійна робота			Підсумковий тест					Сума
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2			Екзамен			$\frac{100+100+100}{= 100}$
100		100			100			3
T1-	T3-	T5	T6	T7	T8	T9	T10	
					T1-10			



2	4							
100		100					100	

Критерієм успішного підсумкового оцінювання навчання студента є досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом засвоєння навчальної дисципліни. Мінімальний пороговий рівень оцінки визначається за допомогою якісних показників, котрі у формалізованому вигляді знаходять відображення в числовій (рейтинговій) шкалі ЄКТС. Таких порогових рівнів три:

1. Підсумкова оцінка з першого модулю (O_{M1}), яка складається з поточної оцінки за 6 семінарських занять ($7 \times 10 = 70$ балів) та модульну контрольну роботу у вигляді тестового завдання (30 балів), тобто $O_{M1} = O_{\text{сем}} + O_{\text{мкр1}} = 70 + 30 = 100$.

2. Підсумкова оцінка з другого модулю (O_{M2}), яка складається з поточної оцінки за 8 семінарських занять ($8 \times 7,5 = 60$ балів) та модульну контрольну роботу у вигляді тестового завдання (40 балів), тобто $O_{M2} = O_{\text{сем}} + O_{\text{мкр2}} = 60 + 40 = 100$.

3. Підсумкова оцінка за екзамен: $O_E = (1_{\text{п}} + 2_{\text{п}} + 3_{\text{п}}) \times 4 = (5 + 10 + 15) \times 4 = 100$

Загальна підсумкова оцінка за семестр, визначається за формулою: $O_{\text{заг. підс}} = O_{M1} + O_{M2} + O_E / 3$



ПОЛІТИКИ КУРСУ

Політика щодо академічної доброчесності.

Дотримання академічної доброчесності передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю; посилання в письмових роботах на джерела інформації у разі використання чужих ідей, розробок або тверджень; дотримання норм законодавства про авторське право; надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності і джерела інформації. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикавання джерел або списування є неприпустимим. Виявлення ознак академічної недоброчесності в будь-якій письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем. Докладно види порушень академічної доброчесності та види академічної відповідальності зазначені в Кодексі академічної доброчесності Національного університету «Запорізька політехніка» від 29.06.2021 р. https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/Nakaz_N253_vid_29.06.21.pdf.

Політика щодо відвідування аудиторних занять (особиста присутність здобувача вищої освіти):

Студентам рекомендується відвідувати заняття, оскільки на них викладається теоретичний матеріал та розвиваються навички, необхідні для виконання семестрового індивідуального завдання. Система оцінювання орієнтована на отримання балів за активність студента, а також виконання завдань, які здатні сформувати загальні та фахові компетентності. Самостійну роботу студент може виконати у системі дистанційного навчання (<https://moodle.zp.edu.ua/>) з подальшим захистом. За об'єктивних причин (наприклад, лікарняні, стажування, мобільність, індивідуальний графік, інше) аудиторні види занять та завдань також можуть бути трансформовані в систему дистанційного навчання (сервіс moodle).

Політика щодо дедлайнів.

Студент зобов'язаний дотримуватись крайніх термінів (дата для аудиторних видів робіт або час в системі дистанційного навчання), до яких має бути виконано певне завдання. За наявності поважних причин (відповідно до інформації, яку надано деканатом) студент має право на складання контролів відповідно індивідуального графіку вивчення окремих тем дисципліни.

Політика щодо оскарження результатів контрольних заходів:

Здобувачі вищої освіти мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто. Здобувачі вищої освіти мають право оскаржити результати контрольних заходів, але обов'язково аргументовано, пояснивши з яким критерієм не погоджуються.

Політика щодо дотримання прав та обов'язків студентів.



Права і обов'язки студентів відображено у Положенні про організацію освітнього процесу в НУ «Запорізька політехніка» затвердженому наказом ректора No 507 від 10.12.2021 р. (https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/Nakaz_N507_vid_10.12.21.pdf).

Політика щодо конфіденційності та захисту персональних даних.

Обмін персональними даними між викладачем і здобувачем вищої освіти в межах вивчення дисципліни, їх використання відбувається на основі закону України «Про захист персональних даних» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>). Стаття 10, п. 3.

ТЕХНІЧНІ ВИМОГИ ДЛЯ РОБОТИ НА КУРСІ

Щоб мати доступ до навчально-методичних розробок курсу необхідно мати особистий доступ до університетської навчальної платформи Moodle.

